

СТАНОВИЩЕ

по дисертационен труд за получаване на ОНС „доктор“ по докторска програма
„Социална работа, психологически изследвания и социални политики“ към
професионално направление 3.4 Социални дейности, на тема „Фактори, влияещи на
равнището на безработицата и на трудовата реализация на хората от неравностойни
групи на пазара на труда в България“,
с автор Светлана Иванова Ангелова
от член на научно жури доц. д-р Мария Иванова Желева

1. Актуалност на разработения в дисертацията проблем.

Проблемът за безработицата присъства перманентно в дневния ред на обществото, особено в периоди на икономическа криза. В контекста на този проблем, трудовата заетост на хората от неравностойни групи е от първостепенна важност за всяка държава, която претендира да е социална. На този фон авторът на дисертацията откроява като специфична и нуждаеща се от наблюдение подгрупата на хората с увреждания. Липсата на актуални данни за тяхната реализация на пазара на труда подчертава актуалността на темата.

2. Посочване и преценка на най-съществените приноси в дисертацията, като се заявява ясно какъв е характера на приносите.

Съгласна съм с посочените от автора на дисертационния труд най-съществени приноси в дисертацията. Трудът представлява научна новост и има доказана практическа приложимост.

2.1.Новост за науката.

Направен е теоретичен обзор на проблемите на пазара на труда, представени са неговите основни характеристики и количествени зависимости между основните му параметри. Разработеният регресионен модел отразява връзката между общото ниво на безработица в България през анализирания период и система от независими променливи, отразяващи влиянието на комплекс от фактори. На тази основа е установен характерът на зависимостите между различните променливи величини.

Наред с това е представена подробна характеристика на уязвимите групи на пазара на труда и са анализирани факторите, възпрепятстващи тяхната трудова реализация. С помощта на регресионен модел е представена връзката между нивото на безработица на лицата с увреждания и система от независими фактори, съответстващи

на различни структурни групови разрези на този специфичен вид безработица. На тази база е установен характерът на зависимостта между зависимата и независимите променливи.

Дисертационният труд обогатява съществуващите знания в областта на безработицата и пазара на труда. На базата на съществуващите литературни източници са разработени теоретичните основи на безработицата и изследователските инструменти за нейното изследване

Резултатите от труда са приложими в практиката и съдържат потенциала за икономически ефект. На основата на теоретичните обобщения и разработения регресионен модел са направени научно-обосновани препоръки, насочени към общо намаление на равнището на безработица в страната, ограничаване на нейния социален обхват и разширяване на областите на трудова заетост в националния пазар.

Получените резултати от изследването са обосновавали формулирането на изводи, заключения и предложения за мерки, насочени към увеличаване на възможностите за трудова реализация на различните категории безработни лица с увреждания

Резултатите от дисертационния труд са апробирани. Части от него са публикувани в Годишник на Технически университет – Варна (2020г. и 2021г.), в Сборник доклади на Четвъртата научно-практическа конференция с международно участие „Социална работа, мениджмънт и социално развитие: съвременни предизвикателства, перспективи и иновативни практики“ (2021г.), както и в сборник с доклади от международен научен форум - 36th EBES Conference – Istanbul, Turkey, July 1-3, 2021, Proceedings - Volume I (2021г.). Част от изследването, със заглавие „Приложение на регресионния анализ за определяне факторите, влияещи на трудовата реализация на хората с увреждания в България“, е приета за публикуване в списание „Социална работа“ към Софийски университет "Св. Климент Охридски".

Представените в автореферата публикации по дисертационния труд съответстват на изискванията за получаване на ОНС „доктор“.

3. Препоръки

Бих препоръчала в бъдещи свои научни разработки дисертантът да отделя повече внимание на теоретичната част.

4. Мотиви и ясно формулирано заключение.

С оглед на изложеното намирам, че дисертационният труд на Светлана Иванова Ангелова отговаря на всички изисквания на ЗВО, ЗРАС, ППЗРАС и на Правилника за приемане, обучение на докторанти и придобиване на образователната и научна степен

„доктор“ и научната степен „доктор на науките“ в ТУ-Варна за получаване на ОНС „доктор“. На това основание убедено препоръчвам на останалите членове на научното жури да изразят своето съгласие, на Светлана Иванова Ангелова да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ по докторска програма „Социална работа, психологически изследвания и социални политики“ към професионално направление 3.4. Социални дейности.

17. 03. 2023 г.

Член на научното жури:.....

/доц. д-р Мария Желева/